

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN.

REDAKTØR: AXEL JUEL

12. AARGANG
1925.

BLADETS OG HOVEDFORENINGENS KONTØR
Bredgade 25 C., København K.
Telefon Palæ 2886.

BLADETS ANNONCEEXPEDITION:
E. von Rosen
Holbergsgade 10. Tlf. 8907.

HÆFTE IX.
September

MED DEN DANSKE ESKADRE PAA TOGT TIL ØSTERSØEN I SOMMEREN 1925.

Af Kaptajnløjtnant F. A. H. Kjølser.

Handelen følger Flaget« er der et gammelt Ord, der siger, og dette gamle Ord havde Ret, baade da Orlogsflaget i længst forsvundne Dage drog ud og skaffede nyt Land til Kongelig Majestæt, og senere da de gamle, smukke Fregatter blev sendt paa Vintertogt til Sydens Lande og paa mere fredelig Vis knyttede nye Forbindelser.

Handelen fulgte ogsaa Flaget, da f. Eks. »Valkyrien« ved Aarhundredskiftet sejlede ud til Østen, og der medvirkede til Grundlæggelsen af den nuværende saa blomstrende Handel paa disse fjærne Kyster.

I de allersidste Aar har man i bogstavelig Forstand virkeliggjort dette gamle Ord om Flaget og Handelen ved, om jeg saa maa sige, at lade Handelen følge med Flaget, idet Orlogsskibene i større eller mindre Grad selv medtager Prøver paa egne Handelsvarer som en Form for Udstilling, eller, hvad maaske bedre er, Erhvervenes officielle Repræsentanter følger med Orlogsskibene, naar de gaar ud paa Togt. Forsøgene har været gjort i Udlandet, og vi har fulgt efter, først ved at sende vort daværende nyeste Orlogsskib »Niels Juel« paa Togt til de sydamerikanske Farvande i 1923—24, og senest nu i Sommer, da en Eskadre formeredes under Kommandør *Amdrups* Kommando paa Togt til Østersøen for at aflægge officielle Besøg. Formaalet var at gæste de dér efter Krigen oprettede Randstater: Finland, Estland og Letland, og som Repræsentant for Handel og Erhverv fulgte bl. a. Chefen for Udenrigsministeriets Oplysningsbureau for Erhvervene, Afdelingschef *Valeur*, der ved Hjælp af Foredrag, Lysbilleder m. m. skulde søge at skaffe Handelen herhjemme nye Landvindinger.

Eskadren bestod af Orlogsskibet »Niels Juel«, ombord paa hvilket Eskadrechefen havde hejst sit Flag, og hvor Staben under Ledelse af Orlogskaptajn *Ipsen* var indlogeret; endvidere af Krydserne »Heimdal« og »Gejser«, Mineskibet »Lossen«, samt 3 Torpedobaade og 3 Undervandsbaade, altsaa en efter vore Forhold ret anseelig Styrke, en Styrke som i hvert Fald var velegnet til at gøre Indtryk i de Stater, Eskadren besøgte. For Fuldstændigheds Skyld skal her nævnes

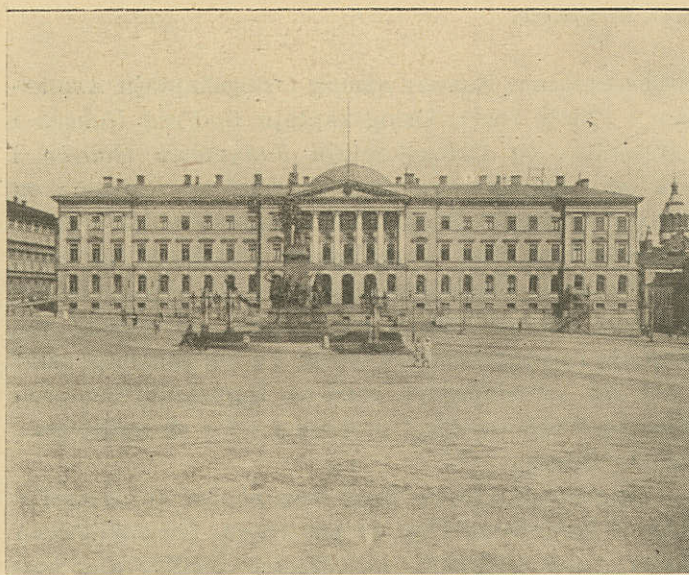
Skibschefernes Navne; nemlig Orlogskaptajn *Asmusen* i »Niels Juel«, Orlogskaptajn *Godfred Hansen* i »Hejmdal« og Orlogskaptajn *Jonquières Hansen* i »Gejser«. Kaptajn *Frandsen* var Chef for »Lossen«, og Orlogskaptajn *Wolfhagen* kommanderede Undervandsbaadsflotillen, hvor Kaptajnløjtn. *Maegaard* var Chef for »Bellona«, Kaptajnløjtn. *Kjølser* for »Flora« og Søløjtnant *Kofoed-Hansen* for »Rota«, og endelig var Kaptajn *Lowzow* Gruppechef for Torpedobaadene samt Chef for »Hvalrossen«, medens Kaptajnløjtnanterne *Kiær* og *Vedel* var Chef henholdsvis for »Sværdfisken« og »Delfinen«.

Jeg skal nu i korte Træk søge at give en Fremstilling af Eskadrens Togt til Østersøen; Fremstillingen bliver noget kortfattet, idet Bladets Spalter kun kan rumme et begrænset Antal Ord; og dersom her skulde nedskrives alt, hvad vi, der var saa heldige at være med, havde oplevet, vilde Artiklen sikkert fylde betydelig mere, selv om den i saa Fald maaske ogsaa vilde blive læst med adskillig større Interesse.

Mandag d. 22. Juni om Aftenen afgik Eskadren fra København med Undtagelse af Undervandsbaadsflotillen, som allerede var afgaaet Lørdag den 20., og som havde benyttet Lejligheden til at aflægge et Besøg i Rønne paa Bornholm. Sejladsen gik først Syd paa til Falsterbo, man rundede dette Fyrskib og stod videre Syd om Sverrigs Kyst, Øland og Gotland ud i Østersøen og derfra Nord paa til Finske Bugt, hvor hele Eskadren skulde samles ved Årandsgrund Fyrskib, lige uden for Indsejlingen til Helsingfors, Fredag den 26. om Morgenen. Man er ofte tilbøjelig til at betragte Østersøen som en Slags Indsø, men at det er et Hav, hvor der kan staa en ret ubehagelig Sø, fik vi at mærke fra Tirsdag til Torsdag; det blæste nemlig op, og i Løbet af kort Tid stod der et Hav, som i hvert Fald ikke levnede ret mange tørre Trevler paa de Mennesker, der havde Fornøjelsen at staa paa en Torpedobaads eller Undervandsbaads snevre Bro; som Tilsætning til Søen kom en haardnakket Regn, der varede uafbrudt i et Døgn, og som gjorde det ret tiltalende efter en vaad Vagt at skulle løses af af »den anden« og komme til

Køjs i en Køje eller en Sovepose, men paa den anden Side ikke gør det særlig velset igen efter 4 Timers Søvn, hvor alt løst Grej i Baaden er faldet ned i Hovedet paa den blidt slumrende, atter at rejse ud og kravle i noget drivvaadt baade Inder- og Ydertøj, og det var derfor ganske rart at faa Læ oppe i Finske Bugt i Løbet af Torsdagen.

Da Programmet først lød paa Indsejling til Helsingfors Fredag Formiddag, holdt Eskadren gaaende i Finske Bugt om Natten, medens Undervandsbaadene fik Lov at gaa ind i Skærgaarden og tørre Tøj, og her fik vi for første Gang Lejlighed til at stifte Bekendtskab med Finlands herlige lyse Sommernætter, hvor Skærgaardens mørke Silhuetter tegner sig som trukket op med Tusch paa den nordiske Himmels guldgule Baggrund.

Regeringsbygningen i Helsingfors.

Fredag den 26. Juni stod den danske Eskadre i Sol og Taage ind til Helsingfors og hilste Finlands hvide Flag med det blaa Kors med dundrende Salutskud, som besvaredes fra Helsingfors' gamle og historisk berømte Klippefæstning Sveaborg. Omtrent samtidig med, at Ankrene gik i Bund, lettede Taagen, og vi fik Lejlighed til at se — vel de fleste af os for første Gang — Finlands skønne Hovedstad Helsingfors, eller Helsinki, som den hedder paa finsk. Samtidig begyndte Besøgets righoldige Program at rulle, først med officielle Besøg af Eskadrechefen hos de forskellige Myndigheder i Land, f. Eks. den stedlige danske Minister, den finske Regerings Spidser, samt de højeste maritime og militære Myndigheder i Byen, som nu international Høflighed byder.

Derpaa indfandt alle disse Myndigheder sig om Bord til Genvisit, medens Salutskuddenes hvide Røg hølgede ud over Havnen, og Skansevagten traadte i Gevær i Overensstemmelse med de forskellige Rang og Stand.

Før at alt kunde blive tilrettelagt saa godt og praktisk som muligt, havde Marineministeriet sendt Kaptajn *Pontoppidan* ud som særlig Marineattaché ved Legationen, og man maa sige, Tiden blev udnyttet.

Den første Dag var Mandskab og Befalingsmænd fra hele Eskadren inviteret til en meget festlig og fornøjelig Reception i den danske Forening, hvor hele Opvartningen blev foretaget af unge Damer, der af tjente en Slags frivillig kvindelig Værnepligt, og som med stor Hæder havde deltaget i Frihedskrigen i 1918. Om Aftenen var Eskadrens højere Officerer inviteret til Middag hos vor Gesandt, Kammerherre *Lerche*; det var den første Dag, men de paafølgende gik ligesaa fornøjeligt, begunstiget, som de var, af et herligt Vejr, med en næsten tropisk Varme.

Der var arrangeret Automobilture for Besætningerne rundt i Byen, samt Forevisning af Film, baade vor egen Danmarks Film og ogsaa af den tilsvarende Finlandia Film, hvor vi fik et Indtryk af Finlands Naturskønheder og store industrielle Foretagender.

Hos Forsvarsministeren fandt der en Lunch Sted for Stabsofficererne, Skibschefer og andre Myndigheder, og længe varede det ikke, før Forbindelser var knyttet og Venskab indgaaet mellem de elskværdige Finner paa den ene Side og Danskerne paa den anden; hertil hidrog jo ogsaa den Udbredelse, det svenske Sprog har; det forstaas og tales af næsten alle, hvorimod Finsk, der er beslægtet med Sydøsteuropas Sprog, blev betragtet med nogen mere Ærefrygt af os. Heldigvis var der ogsaa dem af os, der lærte nogle Ord, bl. a. den Glose, som vel er nødvendigst at kunne for en Sømand overalt paa Jorden, nemlig: »Jeg elsker Dig!«, og som paa Finsk hedder »Minarakastan«. Der var rigelig med Fester og Baller, baade om Bord og i Land, og naar »Niels Juel« riggede sit ret store og smukke Agterdæk ud til Fest, og Eskadremusikken spillede op, dansede Helsingfors' unge Damer og de danske Officerer med Liv og Lyst og indgik saaledes under festlige Former den Entente-cordiale, som det saa tilkommer Politikere og Diplomater at arbejde videre paa.

Til Trods for, at Finnerne ved alle disse Lejligheder viste deres muntreste og elskværdigste Sider, mærkede vi dog, at det var en alvorlig Nation, vi gæstede, en Nation, som lige havde gjort en mægtig Kraftanstrengelse for at blive selvstændig. Man mærkede det paa mange Ting, bl. a. paa Officererne, de blev altid alvorlige og ordknappe, naar de talte om Frihedskrigens Rædsler, den Gang da Finland afkastede den røde Terrors frygtelige Aag, som havde hvilet over Landet siden Ruslands Sammenbrud i 1917. Det gav Stof til Eftertanke, hvis man hørte Træk fra Krigen. For Eks. fortalte en ung finsk Kaptajn sin danske Kammerat en Aften, da alt aandede Fest og Glæde, og Dansen gik i det store flotte Officerskasino, at til den selvsamme Sal, hvor vi nu var inviteret til Dans, havde han for ca. 7 Aar siden med sit Kompagni sprængt Dørene og fundet 68 slagtede russiske Officerer, myrdede med udsøgt Grusomhed af de røde Soldater. Blodet var trængt saa langt ned i Salens Parketgulv, at det havde vist sig nødvendigt at høvle 2—3 Tommer af over det hele. Man forstaar, at den Slags Oplevelser aldrig glemmes, og at den præger de Mennesker, der havde været med, Resten af deres Liv.

Men Dagen eller rettere Morgenen for Afsejlingen, Onsdag den 1. Juli, nærmede sig, selv om den efter de flestes Mening nærmede sig altfor hurtigt. Thi der var mange Ting, vi ikke naaede, bl. a. at tage ud i den herlige Omegn; der var kun faa, der var saa heldige at faa Tid til at gøre Brug af de mange elskværdige Invitationer til Besøg i den lokkende Skærgaard og Omegn. Et Besøg, som bør nævnes, og som var et af de interessanteste, var Turen til »Nordens Gibraltar«, den smukke gamle, af General *Ehrnsvärd* i 1749 byggede Klippefæstning »Sveaborg«, der rummer saa mange stolte Minder om Finlands Kampe mod Svenskere og Russere, og som bl. a. *Runeberg* har besunget i »Fändrik Ståhls Sägner«, og som stadig danner et Hovedkvarter for hele Finlands Kystforsvar.

Den 1. Juli Kl. 6 om Morgenen forlod den danske Eskadre i straalende Solskin det gæstfri Finland, hvorfra vi alle gemmer saa mange muntre og glade Minder, og satte Kursen mod den modsatte Side af Finske Bugten, nemlig Reval, som kun ligger ca. 4 Timers Sejlads Syd paa. Forinden vi naaede derover, foregik der imidlertid en Begivenhed, som maa siges at høre til Sjældenhederne i den danske Marines Historie, nemlig, at Eskadrechefen, Kommandør *Amdrup*, samme Dag var blevet udnævnt til Kontreadmiral og derfor under Salut i Spidsen for sin udrustede Eskadre skiftede sin Eskadrechefstander med Kontreadmiralflaget. Det smukke Syn forevigedes bl. a. af de to kendte Marinemalere *Arnesen* og *Benjamin Olsen*, der havde Tilladelse til at gøre Turen med om Bord i »Niels Juel«, og derfor fæstnede baade dette maritimt historiske Øjeblik, og mange andre smukke Begivenheder til Lærredet. — — —

Kl. 11 om Formiddagen den 1. Juli fortøjede Eskadren i Republiken Estlands Hovedstad, Revals Havn. Inden Opholdet nærmere beskrives, skal det bemærkes, at Besøget her var særligt interessant netop for os Danske, thi det var med en vis Stolthed, at vi betragtede Revals (estnisk :Tallinns) smukke og historiske Bygninger, hvoraf de ældste for en stor Del ligger paa et Bjerg midt i Byen, kaldet Dømbjerget. Tanken søgte uvilkaarligt tilbage til Kong *Valdemar Sej*r, der i Anno Domini 1219 grundlagde Byen, og det var med svulmende Hjerte, vi betragtede Byens gamle Vaaben, der er meget lig det danske, og mangan af os kom ogsaa til at tænke paa, at vort Fædreland i længst forsvundne Dage har været et meget mægtigt Land. — Republiken Estland med sit hvid-sort-blaa Flag grundlagdes ligesom de andre Randstater efter Ruslands Sammenbrud og udgjorde som bekendt tidligere en af Ruslands Østersøprovinser. Dets Sprog er i Forhold til Finsk som Svensk til Dansk og er meget vanskeligt at forstaa for os. Estnerne har kæmpet og lidt gennem mange Sekler, før Friheden oprandt i 1918; først Danskere, saa Hanseater, Svenskere, Russere og Tyskere har afløst hinanden som Herrer i Landet, og oppe paa Dømbjerget regerede det tyske Ridderskab, der ejede de store Godser i Landet, med haard Haand over Byen lige til 1918. Nu er deres gamle smukke Palæer taget i Brug af Republiken til Ministerier og lig-

nende, Godserne er konfiskeret og udstykket, medens Junkerne, de fordums Herrer, nu fører en kummerlig Tilværelse — som Fremmedførere, eller, hvad hypigere er, i Landflygtighed, hvis de da ikke er døde af Sult.

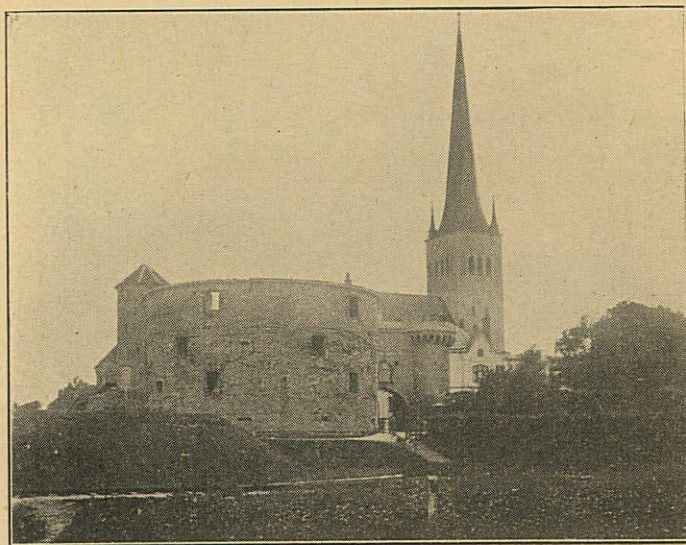
Revals gamle Byport.

I de tre Dage, Opholdet varede, benyttede vi bl. a. Tiden til at studere de gamle historiske Bygninger, som Byen er saa rig paa, naar Tid da gaves mellem de talrige Modtagelses- og Afskedsfester.

Den danske Minister fra Helsingfors var fulgt med herved, og han i Forbindelse med den elskværdige danske Generalkonsul *Johansen* i Reval, samt den estniske Regering, havde forberedt os nogle uforglemmelige Dage. Vi var indbudt til Reception i Byen, og bag efter var der Bal for den danske Forening i »Niels Juel«, — der findes nemlig forbavsende mange Danske i Landet, baade som Ingeniører og Landmænd. Endvidere var der Frokost paa Dømbjerget for Officererne, givet af Udenrigsministeriet, og senere stor Afskedsfest paa Admiralskibet, samt Bal i Officersforeningen; ja, der var saamænd meget mere, og hvert Sted rummede sine fornøjelige Oplevelser.

Det almindelige Konversationsprog var Tysk, talt med mere eller mindre Overlegenhed fra begge Sider, og Spændingen var ofte stor, naar man ved en eller anden officiel Fest blev bænket mellem to estniske, arrede Krigere og dristigt indledede Samtalen paa et eller andet Sprog; Konversationen blev jo ikke altid lige livlig, naar man, hvad engang hændte, fik følgende Svar: »Ich spreche nur ein wenig — — — Russisch!« Saa meget des større var Overraskelsen for en dansk Officer, der ved Udenrigsministeriets elegante

og højst interessante Frokost oppe i det gamle tyske Ridderskabs forhenværende Mødesal sad ved Siden af en rigt dekoreret Oberst, der blandt andet bar det estniske Frihedskors af 1. Grad (hvilket giver Ret til 150 Tdr. Land), da denne aabenbarede sig som værende ligesaa god Dansker, som han selv; han viste sig nemlig at være den tidligere danske Officer *Borgelin*, der i sin Tid drog til Estland med et frivilligt dansk Korps, deltog med Hæder i Frihedskrigen og nu indtager en meget betydelig Stilling i Estland. Haus

Ringmur fra Valdemar Sejrs Tid i Reval.

Fortællinger om Forholdene derovre kunde give Stof til en meget læseværdig Bog, og her fik man atter bevist, at Estland er et Land i Vaaben, som kæmper for sin Nationalitet. Skildvagter — ikke alene til Pynt — stod ved alle Døre og Trapper, og før ikke længere end et halvt Aar siden forsøgtes det sidste kommunistiske Kup; man lagde ogsaa Mærke til, at det var ikke med blide Miner, at Sovjetgesandten blev betragtet, naar han, som officiel! anerkendt Medlem af *Côrps diplomatique*, gik rundt med sit uudgrundelige Smil ved de officielle Fester. En opmærksom Tilskuer kunde heller ikke undgaa at lægge Mærke til smaa sorte Huller i de store Malerier i Officerskasinoet, Revolverkuglehuller, der talte deres triste Sprog om Frihedskampens Bitterhed. Staten staar saa sandelig paa Vagt; ingen vil godvillig opleve denne Tid en Gang til, og at Landet er godt rustet, saa vi bl. a. den Dag, da vi af den estniske Generalstab var inviteret ud i Terrænet udenfor Reval. Her overværede vi en meget interessant og lærerig Manøvre af de fra Krigen saa velkendte og frygtede Tanks, der væltede Træer og kravlede over Grøfter med en Behændighed, man ikke skulde tiltro disse klodsede, moderne pansrede Strids-
elefanter.

Man fik i det hele det Indtryk, at her anvendes omtrent hver overskydende Øre til Foranstaltninger til at sikre Statens Eksistens.

Vore korte tre Dage forløb altfor hurtigt, og allerede Fredag den 3. Juli om Aftenen afsejlede Eskadren fra den gæstfri Hovedstad, tilviftet af en tusindtallig Tilskuerskare.

Kursen blev sat ud af Finske Bugten, ud til Havet, der skulde bringe nogen Tids velfortjent Hvile ovenpaa de anstrengende Dage, — mente vi da —, men naar man sejler til Søs og har glædet sig til at sove, og det ikke er Havvejr, kan man være overbevist om, at det bliver Taage, og det blev det allerede her paa Dagvagten. Naar man gør Tjeneste i et lille Skib, f. Eks. en Undervandsbaad, hvor der kun er to Sø-officerer til at tørne om Vagten, og Chefen altid skal være oppe, naar det er Taage, er det noget irriterende for ham, at denne som Regel indtræffer paa hans Frivagt. Men man maa tage Livet her, som det bydes og gives én, med godt Humør og opsætte Søvn, til man faar sin Afsked engang — før eller senere — eller til Taagen letter; og det gjorde den heldigvis ogsaa her, saa vi havde Indsejlingen til Rigabugten i fint Vejr. Rigabugten er ikke af helt ringe Dimensioner; den er paa Størrelse med vort eget Kattegat, og Sejladsen var af stor Interesse, thi overalt ser man Steder, bekendt fra Verdenskrigen; her var det jo nemlig, at Tyskland satte sit store maritime Fremstød ind, da det erobrede Riga i 1917.

Russisk Kirke paa Dômbjerget i Reval.

Kl. 7 Formiddag Søndag den 5. Juli stod den danske Eskadre i smukt formeret Køl vandslinie ind paa Dünafloden; ca. 7 Sml. oppe i Landet ligger Riga, Republiken Letlands nuværende Hovedstad og tidligere Hovedstad for alle Østersøprovinserne.

Kl. 11 var alle Skibe fortøjet i Havnen lige udenfor Præsidentens Residens, en gammel Borg, fra hvis Taarn Estlands rød-hvide Fane vajede. Ogsaa her kappedes Myndigheder og Befolkning om at føje Riga ind som et Led i denne Turs skønne Oplevelser. Jeg vil blot nævne Programmet for den første Dag, som blev gennemført under en ubarmhjærlig Sol og kun blev afbrudt af den Tid, det tog at skifte Tøj, saa man kan se, at i hvert Fald for de højere Officerers Vedkommende, der i Kraft af deres Stilling skal være med til alt, er en saadan Tur, skønt uhyre interessant, saa sandelig ingen Rekreation. Først officielle Visitter, dernæst Lunch i den danske Legation hos Generalkonsul *Langberg*, saa Returnering af de offi-

cielle Visitter og derefter Reception fra 3—6 om Bord paa »Niels Juel« for den danske Koloni i ca. 30 Graders Varme. Om Aftenen Middag hos Krigsministeren, en stor, stout General, der holdt en smuk Tale for den danske Flaade paa lettisk ved Hjælp af en engelsk Tolk, og endelig Bal og Soupé, ved hvilken Lejlighed den store og blomstrende danske Koloni var Vært for Officerer og Mandskab til den lyse Morgen. Naar dertil kommer, at Letland er et delvis tørlagt Land, hvor der kun drikkes forskelligfarvet Lemonade til de officielle Middage, maa man indrømme, at det ofte kan være anstrengende at tage Del i alle disse Festligheder. I Forbigaaende sagt er baade Finland og, altsaa, Letland Forbudslande, medens Estland har været klogere og har en væsentlig Indtægtskilde af at levere Spiritus til de omliggende Lande, men at Ædrueligheden i de nævnte Forbudslande er fremmet syndelig, havde man imidlertid ikke Indtrykket af — maaske tværtimod.

Under Opholdet var Eskadrechefen og Skibscheferne i Audiens hos den lettiske Præsident *Tschakste*, der viste sig som en særdeles elskværdig Mand; han udtalte sig bl. a. med stor Interesse om Landet med de mange Cycler, som han spøgefuldt kaldte Danmark. Senere gav han en Middag i sin Residens, en smuk gammel Borg, tidligere Sæde for den russiske Generalguvernør for Østersøprovinserne. Under dennes Regime skal den have været udstyret med kostelige Skatte, nu var den yderst spartansk møbleret, og alt, hvad der overhovedet kunde flyttes, var fjærnet, idet først Russerne, saa de røde Horder og til sidst Tyskerne hver især havde taget deres Del af Kostbarhederne.

I det hele taget gjorde Riga Indtrykket af at have lidt meget under Krigen; tidligere var det en blomstrende By med Fabrikker i Verdensformat, der nu ligger hen som store tomme Bygninger; alt for stor er den ogsaa som Hovedstad i Letland, paa hvis Budget en saa stor By tynger svært, naar den skal genrejses og vedligeholdes. I fire Dage var vi Gæster i denne store By, og her som andre Steder var der nok at se. Besætningerne var inviteret til Filmsforestillinger og Automobileture, og Officererne var Gæster i Land, enten hos Myndigheder eller hos elskværdige Medlemmer af den danske Koloni, der kappedes om at vise os Gæst-

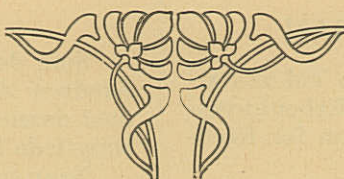
frihed. Endvidere var der ogsaa Invitation til den lettiske Admiral, den tidligere russiske Officer, Graf *von Kaiserling*, der bl. a. havde deltaget i Admiral Rosdestwenski's saa sørgeligt bekendte Togt til Østen i den russisk-japanske Krig; og ind imellem alle disse Fester var der ogsaa dem af os, der — lidt mere privat — tog til de smukke Badesteder udenfor Riga og forfriskede os i Rigabugtens blaa Bøiger.

Efter en smuk og fornøjelig Afskedsfest i »Niels Juel« for alle vore danske og lettiske Venner, samt alle Myndigheder og Cörps diplomatique, som her var meget talrigt repræsenteret, afsejlede Eskadren Onsdag Aften den 8. Juli og satte atter Kursen mod de hjemlige Strande. Efter at vi igen var blevet dypet og forfrisket af Østersøens vrede Bølger og lykkelig var sluppet uden om lumske drivende Miner, som vi ofte fik rapporteret fra forbisejlende Dampere, og som endnu svømmer rundt som et alvorligt Memento mori fra den store Krig, naaede vi atter hjem til vort gamle København og gik ind i Flaadens Leje.

Eskadrechefen kunde med Tilfredshed og Bevidstheden om et særdeles vellykket Togt til Glæde og Fornøjelse for alle, der havde været med, og først og fremmest forhaabentlig til Lykke for vort Land, hale sit Flag ned Lørdag den 11. Juli, Kl. 9 Formiddag.

Eskadren, Orlogsflaget havde, bistaaet af den utrættelige Afdelingschef fra Udenrigsministeriet atter gjort sit til paa fredelig Vis at erobre nyt Land for dansk Foretagsomhed, samt til at sprede Kendskab til Danmark og danske Forhold. Den Interesse, der i alle Staterne vistes Udenrigsministeriets udmærkede Danmarksfilm og lyttedes til Afdelingschefens handelspolitiske Foredrag, samtidig med, at man overalt i Byerne traf danske Uniformer og mødte det danske Flag, gør det sandsynligt, at Handelen ogsaa denne Gang vil følge Flaget.

Dog eet er sikkert, vi er ikke ene om at arbejde paa disse Kyster; de fremmede Orlogsflaader, vi mødte talrige Gange overalt i Østersøen, baade Italienerne, Englændere, Hollændere og Amerikanere, ja selv Dele af Sovjetflaaden, viser til Fulde, at den gamle Strid om Herredømmet i Østersøen, om den aarhundredegamle Kamp om »Dominium maris baltici« stadig er standende.

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Under Medvirksomhed af Arkitekt E. W. Marston og Grosserer Vald. Schou.

MARINEFORENINGENS KØBENHAVNSKREDS

afholder sin første Mødeaften i Sæsonen 1925—26,

TORS DAGEN DEN 8. OKTOBER KL. 7½ pr.

i Studenterforeningens Lokaler, Vester Boulevard.

Foredrag af Hrr. Forstander *Richard Jensen*: »Typer og Forhold paa Holmen for 50 Aar siden.«

Smørrebrødsbord: 3 Stk. Smørrebrød, Øl, Kaffe Kr. 2,50, exclusive Skat og Serveringspenge.

Emblem skal bæres.

Medlemskort for 1925 forevises.

Medlemmerne anmodes om ved Flytning straks at give Kontoret Meddelelse herom, samt nøjagtig Opgivelse af ny Adresse, Postdistrikt etc.

Saafernt Kontingentet ikke kan opkræves paa Vedkommendes Bopæl, bedes udtrykkelig opgivet, hvor Opkrævning kan finde Sted — Kontor, Lager, Forretning eller anden Virksomhed, hvor Vedkommende kan træffes. Meddelelse herom bedes tilstillet Lokalkredsens Kontor, Sortedams Dossering 51, Kbh. Ø, Tlf. Nora 7348.

Kontingentet bedes erlagt til Incassator ved dennes første Besøg.

Københavnskredsens Formand, Grosserer *Valdemar Schou*, Tlf. Taga 364.

Københavnskredsens Næstformand, Arkitekt *E. W. Marston*, Tlf. Vester 2048 x.

Københavnskredsens Kasserer, Forstander *E. P. Jensen*, Tlf. Byen 7626.

Københavnskredsens Sekretær, Bankkasserer *C. Nath*, Tlf. Øbro 2002 y.

Hovedforeningens Kontor Bredgade 25, C, Kbhvn K. Tlf. Palæ 2886.

VINTERSÆSONENS PROGRAM

Under Forbehold af de Ændringer, som Tid og Forhold kan medføre, meddeler vi hermed Københavnskredsens Medlemmer det fastlagte Program for Kredsen Sammenkomster i 1925—26:

Oktober byder paa Foredrag af Hr. Forstander *Richard Jensen*, medens man i November haaber paa Foredrag af Hr. Kommandør *Dornonville de la Cour* om Danmarks maritime Stilling.

Januar 1926 indledes med en Sammenkomst med Damer og Forevisning af »Danmarks-Filmen« med Musik og Foredrag af d'Hrr. *Poul Knudsen* og Adjunkt *Langballe*, begge med assisterende Fruer. Derefter

tvangfri Spisning. Dans til forstærket Orkester. Til denne Sammenkomst har Medlemmernes Paarørende Adgang. Iflg. Bestyrelsesbeslutning vil der paa Grund af de med Arrangementet forbundne Udgifter blive opkrævet en mindre Entre. Nærmere Meddelelse om denne Sammenkomst vil blive udsendt.

Februarmødet optages af Generalforsamlingen, som ventelig ogsaa vil byde paa Foredrag eller Underholdning, og endelig afsluttes i Marts med et Foredrag om »Bjergning og Dykkervirksomhed« af en af Svitzen's Bjergningsexpenter.

Hermed byder Bestyrelsen Medlemmerne velkommen til Københavnskredsens 12. Sæson og haaber paa talrigt Fremmøde. Kammerater fra Provinsen, der paa vore, tidligere i Bladet meddelte, Mødeaftener er her i Byen, vil altid være velkomne til disse. Dog henleder Bestyrelsen alle Kammeraters Opmærksomhed paa Nødvendigheden af *stedse* paa Mødeaftenerne at bære *Emblem* og — helst — have Medlemskortet i Lommebogen.

Bestyrelsen.

KØBENHAVNSKREDSSENS VINTERSÆSON
1925—1926.

Som det af Bekendtgørelsen vil ses, paabegynder Kredsen sin Vintersæson den 8de Oktober og vender med denne tilbage til de gamle, gennem en Aarrække benyttede Lokaler i Studenterforeningen.

Naar man ikke iaar vil finde Kredsen i Weinolds Lokaler, med hvilke der i Hovedsagen herskede Tilfredshed, skyldes dette, at Bestyrelsen ikke — med Vinterens Arrangementer for Øje — har turdet afvente den Nyordning, som gennem Efteraaret har fundet Sted med sidstnævnte Selskabslokaler, og sidst, men ikke mindst, at Studenterforeningens Restaurant nu er overtaget af Restauratør Sv. Aage Jørgensen, hvis Fagkundskab og Navn yder os Borgen for, at den

Utilfredshed med Varer og Servering, der tidligere ofte kom til Orde i Studenterforeningen paa vore Mødeaf-
ter under det gamle Regime, nu vil ophøre.

Bestyrelsen har opnaaet en Overenskomst med Hr. Sv. Aa. Jørgensen, der byder vore Medlemmer samme Priser som tidligere i Weinolds Lokaler, hvilket maa anses for heldigt og forhaabentlig vil bidrage til, at Medlemmerne møder talrigt frem.

DANNEBROGSMÆND

Veteranerne fra 1864, fhv. Fisker *J. Johansen*, Skovshoved, og Regnskabsfører *N. Olsen*, Tune, er be-
naadede med Dannebrogsmændenes Hæderstegn, der paa højtidelig Maade er overrakt Veteranerne gennem Marineforeningen.

har nu afsluttet sin vellykkede Sommersæson. Ved den store Præmieskydning, som afholdtes den 10. Juni, var Skytterne mødt mandstærke frem og kæmpede bravt om de udsatte Præmier.

Den 3. September afholdtes Sommerfugleskydning. Desværre strømmede Regnen ned hele Eftermiddagen, men de Skytter, som trods Vejret alligevel havde voget sig ud i Næsbyhoved Skov, fik en god Dag ud af det. Den bedste Stemning herskede under hele Skydningen og udløstes i dundrende Hurra, da Telegrafassistent Rasmussen Kl. 6¾ skød Brystpladen med Kongeværdigheden ned til Ingeniør Mikkelsen.

Kl. 7 pøb Formanden til Skafning, Hamborgryg med Gemyse, og et udsøgt koldt Bord og derefter Kaffe. Under Skafningen gjorde atter det gode gamle Marinehumør sig gældende, og Taler og Sange efter den blaa Bog veksledes stadig. Konditor Nielsen havde i Dagens Anledning skrevet en Sang paa varierende Melodier, som gjorde god Lykke og maatte gives da capo.

Efter Skafningen uddelte Formanden Præmierne samt smaa Opmuntringspræmier til de Skytter, som havde skudt Præmierne til deres Kammerater.

Ved Kaffen drøftedes Dagens mange forskellige Episoder, og Stemningen steg yderligere, da Skytteforeningen spenderede Cognac og Likører til hele Selskabet, saa Humøret var ovenud, da Formanden sent pøb til Udskejning.

Atter en god og festlig Dag for Skyttelavet, som Deltagerne sent vil glemme.

Samtidig ønsker Odense Kredens Skyttelav gerne at fremsende Hilsen og Tak til Kammeraterne i København for den smukke Fugl; den bestod sin Prøve med Ære.

ESBJERG-KREDSEN

startede den 28. Juni i straalende Vejr med Toget 10,24 og naaede til Ribe ved 1-Tiden. Vi blev paa Banegaarden modtaget af Ribe Marineforenings Formand, Hr. Slusemester *Møller* og de fleste af Kammeraterne der. Fra Banegaarden marcherede vi til Hotel »Riberhus«, i hvis prægtige Have vi nød en længe tiltrængt Kop Kaffe m. m. Allerede der begyndte Stemningen at blive god, og vi blev efterhaanden rystede sammen med vore Ribe-Kammerater. Vi foretog derefter en Tur til Kammerhusen og gennem denne i to Motorbaade, som lige kunde rumme Selskabet, ca. 50 ialt. Sejlturen varede 1 Time og var interessant. Ved Tilbagekomsten til Anlægsbroen indenfor Slusen modtoges vi af Slusemesterens unge Datter, som forsynede hele Selskabet med Roser, en Vandalisme mod Slusemesterens Have, som sikkert derved blev helt plyndret, men et meget smukt Træk mod os Gæster. Da alle var kommen i Land, gik Turen til Sommerrestauranten, hvor vi nød vor medbragte Frokost eller Restaurationens lækre Smørrebrød m. m. Efter at være styrket tilstrækkeligt, gik vi op og besaa det imponerende Dige- og Sluseanlæg, og ved Slusen holdt Slusemesteren et interessant Foredrag om Digets og Slusens Tilblivelse og Historie. Tiden var ved at løbe fra os, og der startedes atter for Ribe ved 5-Tiden, og vi havde en meget hyggelig Tur tilbage, hvor Sange vekslede med muntre og underholdende Fortællinger, som Slusemesteren var en sand Mester i. Ribe naaedes ved 6-Tiden, og vi gik lige fra

Skibsbroen til Industrihotellet, hvor Fællesmiddagen ventede, og til hvilken vi havde samlet en glimrende Appetit. Der marcheredes ind til Bordet, Flaget hejsedes til Musikkens Toner, og der meldtes »Klar til Skafning«. Ved Bordet var Stemningen udmærket, og der blev holdt adskillige Taler, baade for Ribe og Esbjerg, for Slusemesterens Datter som Tak for Roserne og for Damerne. Vor gamle 83 aarige Kammerat, Veteran *Ditlev Madsen*, holdt en glimrende Tale for Ribe By og Ribenserne og foretog adskillige gamle Sange og Viser, dels ved Bordet og dels i Pauserne under Dansen. Middagen sluttede ved 8 Tiden, og kort efter begyndte det for Damerne vigtigste, Dansen, som varede til Kl. 11,30, ved hvilken Tid vi maatte skynde os til Toget. Paa Stationen holdtes et Par Taler og udbragtes adskillige Leveraab for Ribe og Kammeraterne, der som Tak for den smukke Maade, vi var modtaget paa, og den kammeratlige Tone, som havde hersket under Sammenkomsten og Forhandlingerne. Hjemturen til Esbjerg var ydersf fornøjelig, Sange og Historier vekslede til Stadighed, og alle uden Undtagelse var af den Formening, at det havde været, hvad man kalder, en »dejlig Dag«, be-
gunstigt af det mest straalende Vejr.

DØDSFALD.

Formanden for Esbjerg og Omegns Marineforening, Ingeniør *Carl Klæbel* begravdes den 17. Juli fra Vor Frelsers Kirke i Esbjerg under stor Deltagelse fra Marineforeningens og Maskinmestrenes Forening, for hvilken sidste Afdøde var Repræsentant. Kisten bares af Familien ud af den smukt pyn-
tede Kirke, og derfra bar Medlemmer af de to ovennævnte Foreninger den til Graven. Under Jordpaakastelsen kippedes det Flag, vor afdøde Kammerat satte saa højt, som en sidste Hilsen fra Marineforeningen. Ved Graven holdt Maskinmester *Dejn* en meget smuk og gribende Tale, i hvilken han takkede vor afdøde Kammerat for det store uegennyttige Arbejde og den store Interesse, Klæbel trods sin haarde og lange Sygdom havde nedlagt i begge Foreninger.

Æret være hans Minde!

Kommende Møder:

Hirtshals	10. Oktbr.
Skagen	11. »
Hadsund	12. »
Aalborg	13. »

i hvilke Kredse der vil blive afholdt Foredrag af Hr. Bankkasserer *C. Nath*: »Med »Olfert Fischer« til Kroningsfestlighederne i England 1911«.

STÆVNE PAA DYBBØL I SOMMEREN 1926.

Danske Soldaterforeningers Fællesudvalg paatænker til næste Sommer et Stævne af samtlige Landets Soldaterforeninger paa Dybbøl og i Sønderborg. Ved en større Højtidelighed, hvis Midtpunkt naturligt vil blive Skanserne og Foreningernes Flagmast paa Danmarks mest minderige og skønneste Højder, haaber man at kunne skabe en Fest, der vil blive uforglemmelig for Deltagerne.

Vi skal holde Medlemmerne underrettede om denne smukke Tankes videre Udvikling og dens Detailler med Hensyn til Rejse og Indkvarteringsforhold.

DANSKE SOLDATERFORENINGERS FÆLLESUDVALGS AARSFEST.

De i Fællesudvalget værende Foreninger afholder
Aftenunderholdning og Bal

i Nimbs Selskabslokaler Onsdag den 28. Oktober Kl. 7 Aften prc. Den kunstneriske Assistance vil blive ydet af:

Skuespillerinde Fru *Jonna Nielsen*.
Operasangerinde Fru *Inger Leth-Rasmussen*.
Operasanger Hr. *Holger Brusgaard*.
Kammermusikur Hr. *Fini Henriques*.
Skuespiller Hr. *Ahnfeldt Rønne*.

Prisen for Aftenunderholdning og Bal er Kr. 3.— pr. Deltager. Da der kun er tildelt vor Forening et begrænset Antal Billetter, og da uafsatte Billetter skal tilbageleveres senest Lørdag den 17. Oktober, bedes man sikre sig Billet snarest muligt paa Københavns-Kredens Kontor, Sortedams Dosserring 51. Tlf. Nora 7348.

Frederikshavns Værft og Flydedok A/S

Th. Lassen,
Frederikshavn. Tlf. 146.

1ste Kl. Kød- og Flæskeudsalg.
Leverandør til Marinen.

P. Skou & Co.
Skibshandlere.

Frederikshavn. Tlf. 12. Stats 17
Leverandør til Marinen.

C. KLAUSEN, Handelsingartner.
Frugthuset „Flora“.

Søndergade 17, Frederikshavn, Tlf. 511.
Frukt, Kartofler & al Slags Grøntsager.
Altid leveringsdygtig.
Leverandør til Marinen.

Chr. Lucasen,
Hobro. — Tlf. 225.
Bageri & Conditori.
Leverandør til Marinen.

Fr. Herrig,
Hobro. Tlf. 323 & 460.
1ste Kl. Kød- og Fedevare-Udsalg.
Leverandør til Marinen.

Jens Jensen,
vis a vis Havnen. Tlf. HOBRO 38.
Skibsprovianteringsforretning.
Leverandør til Marinen.

A/S KULKOMPAGNIET

HAVNEN — THISTED — TLF. 35. STATS. 2.
LEVERANDØR TIL MARINEN

Møller & Hansen,
Lille Torv, Thisted. Tlf. 217.
1ste Kl. Kød- og Fedevareforretning.
Leverandør til Marinen.

C. P. Odde,
Bageri & Konditori.
Vestergade 32, THISTED,
Tlf. 202.
Leverandør til Marinen.

Carl Weinreich.
Ost en gros.
Studiestræde 21. Telefon 6905.
Leverandør til Marinen.

Aage Petersen
Helsingør
Stengade 40 — Telf. 318
Frukt — Grønt — Konserveres
Leverandør til Marinen.

Th. E. Nielsen,
Thonbogade, Horsens. Tlf. 601.
Fisk en gros, en detail.
Leverandør til Marinen.
Medlem af Marineforeningen.

Chr. Fischer Christensen,
Havnen 5, Horsens. Tlf. 974.
Wiener & Franskbrødsbageri.
Leverandør til Marinen.

Svend Andersen, Havnen 3,
Jens Andersens Eftf. Horsens. Tlf. 446
Slagter & Fedevareforretning.
Leverandør til Marinen.

Georg Jensen,
Havnen 5, HORSENS Tlf. 1125.
KOLONIAL — VIN — DELIKATESSE
Skibsproviantering.
Leverandør til Marinen.

Masnedsunds Fiskesalgforretning,
HAVNEN — TLF. 438.
Altid leveringsdygtig i Aarstidens
Fiskesorter.
Leverandør til Marinen.

„Torvehallen“
Algade - VORDINGBORG - Tlf. 394.
1. Kl. Kød, Konserveres, Ost og
Paalæg. Leverandør til Marinen.

Store Torvs Frugthandel,
THISTED. Tlf. 467 ogsaa privat Tlf.
Alle Aarstidens Frukt og Grøntsager.
Billigste Dagspris.
Leverandør til Marinen.

Vejle & Omegns Andelssvineslagteri,
Vejle. — Tlf. 75 & 76. — 905.
Største Leverandør af Kød- & Fedevare
varer i Vejle.
Leverandør til Marinen.

Frukt- & Grøntforretningen MELONA
Cl. Nielsen, Nørregade 2.
Tlf. 403. Vejle. Tlf. 403.
Leverandør til Marinen.

IMPORTKOMPAGNIET A/S

Tlf. 33 & 34, Kalundborg Stats. 13, Telegr.-Adr. Importico

IMPORT AF KUL, KORN OG FODERSTOFFER, SPC. LANGWITH,
STORE OG NØDDEKUL TIL DAMP & HUSHOLDNINGSBRUG -

Leverandør til Marinen.

Niels Wulffs Enkes Eft.
Kalundborg, Tlf. 345.
Skibsproviant og Stores
Leverandør til Marinen.

L. J. Skovbo,
Skibrogade 28, Kalundborg, Tlf. 111.
1. Kl. Franskbrød & Wienerbrød
Leverandør til Marinen.

Chr. Norups Kødudsalg,
Skibrogade 45, Kalundborg.
Tlf. 141. Privat Telf. 246.
Leverandør til Marinen.

C. A. CHRISTENSEN
HUNDESTED. TLF. 75
BAGERI OG CONDITORI
Leverandør til Marinen.

TH. NIELSEN
Tlf. 82 - HUNDESTED - Tlf. 82
1. Kl. KØDUDSALG
Leverandør til Marinen.

H. FUNCH
HUNDESTED — TLF. 64
SKIBSPROVIANTERING
Leverandør til Marinen.

W. COOPS,
Havnegade 37 — VEJLE — Telefon 542
Skibsproviantering.
Leverandør til Marinen.

C. Christensen, Holmen 21, Vejle.
— Tlf. 1190. —
Frukt, Grønt, Kartofler.
Leverandør til Marinen.

Vejle Vildt- og Fiskeforretning.
Orla Lehmannsgade. Tlf. 410 & 882
Leverer alt i Fisk Vildt & Fjerkræ.
Leverandør til Marinen.

Carl Laursen, Langelinie 37,
Vejle. Tlf. 1484.
Kød, Flæsk og Paalægsvare
prima Kvaliteter. — Leverandør til Marinen.

Struer Mejeri.
Tlf. 40. — 1. Kl. Produkter.
Leverandør til Marinen.

Jens Jensen, Havnen, Skive
Tlf. 423.
SKIBSPROVIANTERINGSFORRETNING
Leverandør til Marinen.

Chr. Daldorph,
Slagtermester
Torvet 18, Køge. Tlf. 156.
Leverandør til Marinen.

Køge Fiskehus,
Nørregade 8, Køge. Telf. 375
Alle Slags fersk og røget Fisk.
Leverandør til Marinen.

Jul. Th. Petersen
Mønsterbageriet
TORVET 30 — KØGE — Telf. 294
Leverandør til Marinen.

EINAR ANDERSEN, Slagter
og Fedevare, Langgade 44, Kerteminde.
Tlf. 226. Leverandør til Marinen

P. RASMUSSEN, Bagermester
Vestergade, Kerteminde. Tlf. 107 & 286
Leverandør til Marinen.

„Fiskesalg“, Kerteminde
Havnen. Telf. 238. Stat 8.
Fisk en gros & en detail.
Leverandør til Marinen.

L. Rathje,
Lemvig. — Tlf. 330 & 109.
1ste Kl. Fødevarer- og
Paalægforretning.
Leverandør til Marinen.

P. Kilsgaard,
Lemvig, Tlf. 20.
1ste Kl. Kødudsalg.
Leverandør til Marinen.

Hans P. Hansen,
Sdr. Havnegade 20, Sønderborg
Telefon 110.
Kolonial - Vin - Delikatesse -
Konserver - Skibsproviantering.
Leverandør til den kongelige danske Marine.

Hermann Franke
Perlegade, Sønderborg. Tlf. 403
1ste Kl. Kød- & Fedevareudsalg.
Leverandør til Marinen.

Iwer Hess,
Havnen, SØNDERBORG, Tlf. 458.
Alle Aarstidens Fiskesorter føres.
Røget Fisk & Konserveres.
Leverandør til Marinen.

Christiane Friedl,
BLOMSTER & GRØNTHANDEL,
Jernbanegade 10, Sønderborg
Tlf. 278.
Leverandør til Marinen.

C. Ritzau-Eigaard
Østergade — Struer.
Tlf. 244.
Wiener- & Franskbrødsbageri.
Leverandør til Marinen.

S. Johannessons Fabriker A/S

Kgl. Hof Leverandør.
København K.

Alle Sorter Fødevarer, Pølser, Kødkonserver etc.
Statskontrol Nr. 26.